

## **Kirjastojuridiikkaryhmän kokous**

torstai 7.6.2018, klo 14–16.30

Kansalliskirjasto, kokoushuone Fabiania

Irma Reijonen, puheenjohtaja

Pekka Heikkinen

Päivi Kaiponen

Soile Manninen, sihteeri

Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen (etänä)

### **1. Kokouksen sihteerin valinta**

- Soile Manninen toimi tämän kokouksen sihteerinä.

### **2. KAM-juridiikkaryhmän jäsenyydet**

- Irma Reijonen edustaa jatkossa KAM-juridiikkaryhmässä, Päivi Kaiponen on tarvittaessa sijaisena. Pekka Heikkinen jatkaa ryhmässä edelleen asiantuntijaedustajana.

### **3. Tietosuojalainsäädännön tilanne**

- EU:n uusi tietosuoja-asetus on tullut sovellettavaksi 25.5.2018. Entinen henkilötietolaki on edelleen voimassa ja tuleva kansallinen laki on valmistelussa. EU:n tietosuoja-asetus antaa paljon liikkumavaraa kansalliseen lainsäädäntöön ja se on tärkeä muistiorganisaatioita koskevien poikkeusten kannalta.
- Keskusteltiin, miten voimaantulo on hoidettu kirjastoissa ja kehysorganisaatioissamme. Suuria ongelmia ei ole ilmennyt. Kansalliskirjastossa on käynnissä isompia selvityksiä yleisesti tietojärjestelmien osalta.
- KAM-juridiikkaryhmän perustamat neljä työryhmää laativat kuvausta kirjastojen, arkistojen ja museoiden käytänteistä sekä ohjeistusta tietosuojan huomioonottamisesta muistiorganisaatioiden toiminnassa. Tämä työ pitäisi saada valmiiksi vuoden 2018 aikana.
- Seurataan kansallisen lainsäädännön voimaantuloa ja tulee kirjastopuolella jotain erityisiä kysymyksiä, joihin pitäisi ottaa kantaa.
- EU:n WP29-ryhmä päivittää suosituksia koko ajan ja niistä saa tietoa Tietosuojavaltuutetun sivuilta: <https://tietosuoja.fi/etusivu>.

### **4. EU:n tekijänoikeusuudistuksen tilanne**

- [Syksyllä 2016 esitelty direktiiviehdotus](#) (DSM-direktiivi) on edennyt vaiheeseen, jossa parlamentin JURI-komitea äänestää neuvoston direktiiviehdotuksesta (näillä näkymin 20.6.2018).
- Kulttuuriperintöorganisaatioita koskeva **poikkeus tiedonlouhinnasta** olisi tulossa pakollisena. Keskustelua käydään vapaaehtoisesta laajennuksesta artiklaan 3a, joka koskisi myös yksittäisiä tutkijoita, ei vain tutkimusorganisaatioita.

- Lehtikustantajia koskeva **lähioikeus** on tulossa, mutta yhden vuoden mittaisena, ei alkuaan esitetyn 20 vuoden. Lähioikeudella kielletään louhinta aineistosta, jonka julkaisemisesta on alle vuosi.
- Tutustumme direktiiviehdotukseen ja katsomme mitä se voi tarkoittaa kirjastotoiminnan kannalta. Siinä vaiheessa, kun Suomen lainsäädäntöön on tulossa muutoksia, voidaan vaikuttaa kansallisesti.

## 5. PSI-direktiivin uusiminen (Public Sector Information)

- EU uudisti vuonna 2013 julkisen sektorin datan uudelleenkäyttöä koskevaa direktiiviä (PSI-direktiivi) siten, että myös kirjastot, arkistot ja museot luettiin se soveltamispiiriin. Silloin myös katsottiin, että Suomen lainsäädäntö vastaa PSI-direktiiviä eikä suuria muutoksia tarvita.
- Direktiivin vaikuttavuusarviointi on tehty ja uudistettu direktiiviehdotus on julkistettu (Ehdotus kokonaisuudessaan [Proposed revision of the Public Sector Information Directive](#)).
- Seuraamme tilannetta ja mahdollisia muutoksia.

## 6. Tietohallintolain uudistaminen

- Uusi tiedonhallintalaki on valmistelussa ja siihen keskitetään julkisen hallinnon tiedonhallintaa koskevat säädökset. Yleislaissa määritellään koko tiedon linkkaaren hallinta julkisessa hallinnossa ja sen on tarkoitus korvata esimerkiksi tietohallintolaki ja arkistolaki. Hallituksen esitys annettaneen eduskunnalle syksyllä 2018. [Tiedonhallintalaki-tietopakettiin](#)
- Seuraamme asian etenemistä.

## 7. TENK:n kommenttipyyntö

- Tutkimuseettiseltä neuvottelukunnalta (TENK) on tullut kommenttipyyntö ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettisen ennakoarvioinnin taustamuistiosta. [Muistio on julkaistu Tenkin sivuilla](#) ja siitä keskusteltiin KAM-juridiikkaryhmässä. Ohjeisto on tarkoitettu tutkijoille ohjenuoraksi ja myös eettisille lautakunnille tutkimuksen arviointia varten
- TENKin paperi on tehty yhteiskuntatieteiden näkökulmasta, siinä ei oteta riittävästi huomioon humanististen tieteiden näkökulmaa.
- KAM-juridiikkaryhmä pyytää lausunnolle lisäaikaa (nyt DL 19.6.2018) ja lausuu muistiorganisaatioiden osalta.

## 8. STKS:n kuulumisia

- Seuran verkkosivut uudistuvat kesän aikana. Syyskuun 2018 alussa julkistetaan uudet sivut. Myös Signumin ulkoasua uudistetaan. Tavoitteena on, että kaikki uudistukset on tehty syyskokoukseen mennessä.
- Keskusteltiin mitä tietoa juridiikkaryhmän osalta sivuille halutaan. Jatkossa nostetaan enemmän koulutuksia esille ja etusivulle/someen nostoja ajankohtaisista asioista.

## 9. Seuraava kokous

- Puheenjohtaja lähettää Doodle-kyselyn.